

1. Розрахувати для n -го енергетичного стану одновимірного осцилятора середні значення $\langle x \rangle$ та $\langle x^2 \rangle$, $\langle p \rangle$ та $\langle p^2 \rangle$.

2. Розрахувати ефект Штарка для атому водню, що знаходиться в постійному електричному полі в станах з $n = 1$ та $n = 2$.

3. Знайти співвідношення між ядрами $L(x, x')$ та $L(p, p')$ оператора $\widehat{L}$ в x - та p -представленнях.

4. Знайти хвильову функцію зарядженої частинки, що знаходиться в постійному електричному полі. (Вказівка. Використати імпульсне представлення).

5. Розрахувати рівні енергії та хвильові функції частинки зі спіном $S = 1$ (в одиницях $\hbar$), якщо гамільтоніан має вигляд

$$\widehat{H} = A\widehat{S}_x^2 + B\widehat{S}_y^2 + C\widehat{S}_z^2,$$

де A, B, C – довільні сталі, і

$$\widehat{S}_x = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}, \quad \widehat{S}_y = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 0 & -i & 0 \\ i & 0 & -i \\ 0 & i & 0 \end{pmatrix}, \quad \widehat{S}_z = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}.$$

6. Розрахувати для системи двох електронів власні значення та власні вектори операторів $\widehat{S}^2$ та $\widehat{S}_z$, де $\widehat{S} = \frac{1}{2}(\widehat{\sigma}_1 + \widehat{\sigma}_2)$.

7. Застосувати стаціонарну теорію збурень і знайти в першому та другому наближенні рівні енергії та хвильові функції частинки в полі

$$V(x) = \frac{1}{2}m\omega^2x^2 + \alpha x^3$$

– ангармонічний осцилятор.

8. Розрахувати для основного стану атома водню середні значення $\langle r \rangle$ та $\langle r^2 \rangle$.

9. Знайти прямим варіаційним методом енергію основного стану атома водню, вибравши хвильову функцію у вигляді:

$$\psi = A(1 + \alpha r)e^{-\alpha r}.$$

10. Знайти власні значення та власні вектори операторів Паулі $\sigma_x, \sigma_y, \sigma_z$.

11. Довести, що не існує жодного ненульового власного стану для оператора народження a^+ .

12. Знайти коефіцієнт відбиття R та проходження D для потенціального бар'єру

$$V(x) = V_0 - \alpha x^2$$

у квазікласичному наближенні. Енергія частинки $E < V_0$.

13. Знайти коефіцієнт відбиття R та проходження D для потенціального бар'єру:

$$V(x) = \begin{cases} 0, & x < 0, \\ V_0, & x > 0. \end{cases}$$

14. У ВКБ-наближенні оцінити коефіцієнт проходження через одновимірний потенціал

$$V(x) = \begin{cases} 0, & x < 0, \quad x > a, \\ V_0, & 0 \leq x \leq a. \end{cases}$$

15. Розрахувати енергетичний спектр частинки, що рухається в центральній-симетричному потенціалі $V(r) = -\frac{e^2}{r} + \frac{a}{r^2}$.

16. Показати, що в одновимірному випадку дискретний спектр є невироджений, а неперервний спектр – двократно вироджений.

17. Одновимірний гармонічний осцилятор знаходиться в однорідному електричному полі з напруженістю E , заряд осцилятора e . Знайти енергію і хвильову функцію.

18. Знайти енергію та хвильову функцію частинки, якщо потенціальна енергія має вигляд (яма з нескінченно високими стінками)

$$V(x) = \begin{cases} 0, & 0 < x < a, \\ \infty, & x < 0, x > a. \end{cases}$$

19. Довести справедливість виразу для векторного добутку $[\hat{\mathbf{L}} \times \hat{\mathbf{L}}] = i\hbar\hat{\mathbf{L}}$, де $\hat{\mathbf{L}}$ – оператор моменту кількості руху.

20. Знайти енергію та хвильову функцію частинки, якщо потенціальна енергія має вигляд (скінченна яма)

$$V(x) = \begin{cases} -V_0, & -a < x < a, \\ 0, & x < -a, x > a. \end{cases}$$

21. Розрахувати в борнівському наближенні диференціальний переріз пружного розсіяння позитивно зарядженої частинки з зарядом q на атомі. Атом складається з ядра з зарядом Ze та електронів, густину заряду яких представити у вигляді $\rho(r) = -e\rho_0 \exp(-\frac{r}{a})$, причому внаслідок нейтральності системи має місце умова: $\int \rho(r) d\mathbf{r} = -Ze$.

22. Довести операторну тотожність Вейля: $\exp(A)\exp(B) \equiv \exp\left(\frac{1}{2}[A, B]\right)\exp(A+B)$, якщо $[A, [A, B]] = [B, [A, B]] = 0$.

23. На частинку, яка знаходиться в потенціальній ямі з нескінченно високими стінками шириною a ($0 < x < a$) при $t \rightarrow -\infty$, накладається слабке однорідне поле

$$V(x, t) = -xF_0 \exp(-t^2/\tau^2).$$

В першому порядку теорії збурень обчислити імовірність збудження різних станів частинки при $t \rightarrow \infty$.